

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 3 (feb 1921)

Brev från Rumänien

Rumäniens Socialistiska Partis kongress, som skulle ägt rum den 1 augusti, har blivit uppskjuten. Nytt datum för densamma kommer att bestämmas efter distriktskonferenserna i Bukovina, Ardjal och Banatet.

Det var av följande bevekelsegrunder, som partiets centralråd uppsköt kongressens öppnande:

1. Partiets distriktssekreterare i Bukovina, Ardjal och Banatet, som var sysselsatta med parlamentarisk värksamhet, hade icke möjlighet att förbereda sig på och utarbeta det nödiga materialet och rapporterna för kongressen.
2. Många organisationer i de annekterade områdena hade till följd av krigstillståndet ingen möjlighet att genom präss eller på möten göra sina medlemmar bekanta med de frågor, som skulle dryftas på kongressen.
3. Krigstillståndet lade hinder i vägen för förrättandet av regelbundna val.
4. Det fattades tid för kongressmaterialets översättning, varförutan många delegerade, som icke behärskade det rumänska språket, icke vore i stånd att delta i kongressens arbete.
5. Sedan regeringens officiella tidning kungjort upphävandet av belägringstillståndet, censuren o. s. v., förelåg möjligheten att först dryfta kongressfrågorna på lokala möten.

Detta är de skäl, som partiets centralråd uppger för arbetarmassorna; men det är tydligt, att detta icke är de verkliga orsakerna till uppskjutandet av kongressen. Efter krigets slut har de socialistiska partierna i hela världen haft både tid och möjlighet att inkalla icke bara en utan många kongresser. T. o. m. Greklands Socialistiska Parti, som utvecklats under ett brutalt militärherravälde, har redan hunnit med att anordna tvenne partidagar. Endast Rumäniens Socialistiska Partis centralråd, som provisoriskt och titan uppdrag av kongressen leder partiet, har utövat sitt ledarskap under år Och dag utan att inkalla någon kongress.

Det är nu andra gången som partiets centralråd uppskjuter denna kongress. Till att börja med skulle den ägt rum under påskdagarna. De inrikespolitiska förhållandena var de samma som senare: belägringstillstånd, censur o. s. v. Organisationerna var lika litet förberedda som nu, och många partimedlemmar behärskade rumänska språket blott mycket bristfälligt. Men därom var icke tal den gången. Kongressen uppskjöts under en annan förevändning. Partiets centralråd rättfärdigade sig därmed, att partiet måste rikta hela sin kraft på den till följd av parlamentets upplösning förestående valkampanjen, och att en partidag skulle sluka för mycket intellektuell kraft och för mycket pänningar. Men enligt kommunisternas åsikt, som var ett uttryck för de stora proletära massornas önskan, hade det just då varit den rätta tidpunkten för en partidag. I anledning av de förestående valen inkallade alla partier sina kongresser, genomsåg sina program och anpassade dessa för tidsandan och ögonblickets behov. Det var blott Rumäniens Socialistiska Parti, som uppskjöt sin kongress, och som utan bestämda paroller började sin valkampanj.

Partiets centralråd hade lovat att inkalla kongressen strax efter valens avslutande. Men valen förändrade situationen, gjorde den mindre gynnsam för de inom partiet härskande opportunisterna och centristerna. De led ett nederlag, genom vilket kommunisternas ställning blev starkare. Kravet på ett oförtövat inkallande av kongressen blev allmänt och trängande. Under det starka trycket av denna massornas fordran såg partiets centralråd sig tvunget att utsätta kongressen till den 1 augusti. Men för många av partiledarna kom det olägligt, att kongressen skulle äga rum på en tid, då våra vänner från Norden knackade på vår dörr, och då massorna allt oftare hördes ropa: "leve den III Internationalen! Leve revolutionen!" Och nu inträffade

något, som var mycket lägligt för dem: det företogs masshäktningar av kommunister; kommunisterna greps av fruktan och skingrades ål alla håll. I vad mån socialförrädarna hade sitt finger med i spelet, är oss obekant. Hur härmed än må hava förhållit sig, så har häktningarna och militärens och polisens rasande hetsjakt på kommunisterna lett till ett stabiliserande av partiets nuvarande sorgliga läge och till ytterligare uppskov av kongressen. Dessa häktningar räddade förrädarna av den internationella sociala revolutionens sak.

Det är intet tvivel underkastat, all partidagen likväl skall komma till stånd; likaså kommer man att hålla distriktkonferenser i Banatet, Ardjal och Bukovina. Men här ligger en hund begraven. Distriktkongresserna kommer att förberedas och öppnas under medvärkan av myndigheterna och under ledning av herrar Grigorowitj, Shiumanka och Flueraşj. Och om dessa herrar får överhand på distriktkongresserna, så har de tack vare sina smutsiga intriger också utsikt att triumfera på partidagen.

I förbigående vill jag också påpeka ett annat tillvägagångssätt, som är betecknande för centralrådets tendenser. I den Kommunistiska Balkan- och Donaufederationens manifest till Bulgariens, Greklands, Rumäniens och Sydslaviens folk fattas underskriften från Rumäniens Socialistiska Partis centralkomité. Rumäniens proletariat isoleras sålunda från Balkan- och Donauländernas allmänna revolutionära front. Ansvar för detta faller i hela sin tyngd på Rumäniens Socialistiska Parti och först och främst på dess centralkomité, som ända tills nu icke utträttat en smul för att sammanknyta Rumäniens proletariat med den allmänna revolutionära rörelsen.

Bourgeoisin, som en tid hade förlorat besinningen och uppgivit allt hopp, är nu full av hänförelse. Och därtill har den också allt skäl. Efter en långvarig strid mellan kommunisterna och "socialister" av alla riktningar har de senare likväl behållit segern. Och detta i ett ögonblick, då vi som allra mest är i behov av ett organiserat, fast sammanfogat och aktivt kommunistiskt parti. Kommunisterna är skingrade, kringströdda och försvagade. Deras mest ideella och aktiva medlemmar försmäktar i fångelserna; de organisatoriska förbindelserna mellan de enskilda kommunistiska grupperna har brutit, och organisationerna själva står under uppsikt av spioner och terroriseras av polisen.

Kamraterna av den kommunistiska vänstern får likväl icke stå med händerna i kors gentemot detta senaste förräderi av partiets centralråd. Följande åtgärder måste vidtagas:

1. Kamraterna måste återupprätta förbindelsen med alla drivande och värksamma kommunistiska förmågor och ofördröjligen skrida till organisation av en kommunistisk partivänster.
2. Vänstern måste ofördröjligen göra förberedelser till kongressen.
3. Vänstern måste skaffa sig eget tidningsorgan och eget bokförlag.

Det enda medel, som kan neutralisera polisens förföljelser, är förvandlingen av den kommunistiska rörelsen till en massrörelse, som icke behöver stödja sig på den eller den illegala gruppen utan har en legal organisation att tillgå. Den kommunistiska rörelsen kommer att vinna större motståndskraft mot den vita terrorn, om partiet offentligt proklamerar sig såsom ett kommunistiskt parti.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)